

โรงพยาบาลหนองคาย

วิธีปฏิบัติ

เลขที่ NK-WI-LR-๐๐๖

เรื่อง มาตรการป้องกันมารดา ทารกผิคนและ
ป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน

เอกสารควบคุม

	ชื่อ - สกุล	ลายมือชื่อ	วันเดือนปี
จัดเตรียมโดย	นางสาวทองวัน สุนทร		๑ มีนาคม ๒๕๖๕
ทบทวนโดย	นางวราภรณ์ ปู่วัง		๓ มีนาคม ๒๕๖๕
อนุมัติโดย	นางณฤดี ทิพย์สุทธิ		๓ มีนาคม ๒๕๖๕

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๒/๕
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR - ๐๐๖	วันที่บังคับใช้ :	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕
เรื่อง : มาตรการป้องกันมรดา ทารกผิดคนและป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน		

ตารางการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่ (วันที่บังคับใช้)	รายละเอียดที่แก้ไข / เหตุผลที่แก้ไข	จัดเตรียมโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
ฉบับ A (๒๓ เมษายน ๒๕๖๓)	ออกฉบับใหม่ครั้งแรก	นางสาวทองวัน สุนทร	นางวราภรณ์ ปู้วัง	แพทย์หญิงสุนิดา พรรณะ
ฉบับ B (๑ มีนาคม ๒๕๖๕)	ยกเลิกฉบับ A เนื่องจาก มีการปรับปรุงแนวปฏิบัติ	 นางสาวทองวัน สุนทร	 นางวราภรณ์ ปู้วัง	 นางณฤดี ทิพย์สุทธิ์

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๓/๕
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR - ๐๐๖	วันที่บังคับใช้ :	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕
เรื่อง : มาตรการป้องกันมารดา ทารกผิตคนและป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน		

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันมารดา ทารกผิตคน และป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน ให้มารดา ทารกได้รับการดูแลขณะย้ายไปนอกแผนกห้องคลอดอย่างถูกต้องเหมาะสม มารดาทารก ไม่ผิตคน ไม่เกิดการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน
- ๑.๒ ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการพยาบาล กลุ่มการพยาบาล รพ.หนองคาย ในการดูแลทารกแรกคลอดได้รับการดูแลอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. นโยบาย

พยาบาลทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในมาตรการป้องกันมารดา ทารกผิตคนและป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน และปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๓. ขอบเขต

ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการพยาบาลในการป้องกันมารดาทารกผิตคนและป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลหนองคาย

๔. คำจำกัดความ

มารดาทุกรายที่คลอดในห้องคลอด ห้องผ่าตัดของโรงพยาบาลหนองคาย ได้รับลูกถูกคน ไม่เกิดการผิตแม่ ผิตลูก และไม่เกิดการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน

๕. หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ๕.๑ แพทย์ หมายถึง แพทย์เวร ที่ตรวจเยี่ยมผู้คลอดประจำวัน
- ๕.๒ พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าเวร และ หรือ เป็นสมาชิกทีมการพยาบาล รับผิดชอบในการประเมินสุขภาพมารดา ทารกหลังคลอด เพื่อวางแผนและให้การพยาบาลที่สอดคล้องกับแผนการรักษา ตลอดจนรายงานหัวหน้าเวร/ แพทย์เวร เมื่อพบอาการผิตผิดปกติก่อนย้ายไปหน่วยงานอื่น
- ๕.๓ เจ้าหน้าที่พยาบาล หมายถึง เจ้าหน้าที่พยาบาล ที่เป็นสมาชิกทีมการพยาบาล ผู้ช่วยให้การพยาบาลตามที่พยาบาลวิชาชีพ มอบหมาย
- ๕.๔ ผู้ช่วยเหลือคนไข้ หมายถึง ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ที่ได้รับมอบหมายจากพยาบาลวิชาชีพ ให้ดูแลอำนวยความสะดวก แก่มารดาหลังคลอด ในกิจกรรมที่ไม่ซับซ้อน
- ๕.๕ พนักงานบริการ หมายถึง ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวที่ได้รับมอบหมาย ให้ทำความสะอาดและอำนวยความสะดวกแก่มารดาหลังคลอด

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๔/๕
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR- ๐๐๖	วันที่บังคับใช้ :	๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕
เรื่อง : มาตรการป้องกันมารดา ทารกผิตคนและป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน		

๖. แนวทางปฏิบัติ

ขั้นตอนการรับใหม่ผู้คลอด แบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน

๑. ขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้อง
๒. ขั้นตอนการปฏิบัติในการดูแลทารก
๓. ขั้นตอนการจัดทำเอกสารบันทึกทางเวชระเบียน
๔. ขั้นตอนการสื่อสารให้ข้อมูล

๖.๑ ขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องพยาบาลหัวหน้าทีม ปฏิบัติ ดังนี้

- ๖.๑.๑ ตรวจสอบป้ายผูกข้อมือให้ถูกต้องตรงกับข้อมูลที่ได้จากการซักประวัติ
- ๖.๑.๒ ตรวจสอบเอกสาร OPD Card ,Summary sheet , HN , AN บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวข้าราชการ บัตรพนักงานของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ บัตรสิทธิต่าง ๆ บัตรแรงงานต่างด้าว
- ๖.๑.๓ สมุดบันทึกสุขภาพมารดาและทารกที่ออกให้โดยหน่วยฝากครรภ์
- ๖.๑.๔ กรณีคลอดปกติ ประเมินสภาพมารดาทารกหลังคลอดก่อนย้าย
- ๖.๑.๕ กรณีมารดาได้รับการผ่าตัดคลอด ประเมินสภาพทารกหลังคลอดก่อนย้ายแผนก จัดเตรียมป้ายข้อมือเด็กโดยใช้

- ๑) ป้ายผ้าผูกข้อมือ เขียนบุตรนาง นามสกุลมารดาบนป้ายผ้า
- ๒) ชุดเสื้อผ้าเด็กที่ผู้มาคลอดจัดเตรียมให้ เขียนระบุ ชื่อ สกุล ให้ถูกต้อง

๖.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติในการดูแลทารกพยาบาลหัวหน้าทีม ปฏิบัติ ดังนี้

- ๖.๒.๑ กรณีคลอดปกติ พยาบาลผู้ทำคลอดยกเด็กให้มารดาได้เห็นเพศบุตรและให้มารดายืนยันเพศบุตรเจ้าหน้าที่ห้องคลอดตรวจสอบเพศทารกโดยแยกสีของป้ายโดย ระบุ เพศทารก ชื่อ สกุลมารดา พร้อมให้ผู้คลอดอ่านและผูกกับข้อมือทารก
 - ๖.๒.๒ กรณีมารดาได้รับการผ่าตัดคลอด พยาบาลที่รับเด็กดูแลเด็กจนปลอดภัย ตรวจสอบเพศทารก ระบุเพศพร้อม ชื่อ นามสกุล มารดาใส่ป้ายผ้า ในกรณีผู้คลอดรู้ตัว และให้ผู้คลอดตรวจสอบชื่อ นามสกุลอีกครั้ง พร้อมนำไปผูกข้อมือ ของทารก ในกรณีผู้คลอดไม่รู้สีตัว ให้ตรวจสอบความถูกต้องกับพยาบาลห้องผ่าตัด แล้วผูกที่ข้อมือซ้ายของเด็ก
 - ๖.๒.๓ ให้บิดาเด็ก หรือญาติ ตรวจสอบเพศ และ ป้ายข้อมืออีกครั้งที่ห้องคลอด
 - ๖.๒.๔ นำทารกให้มารดาตรวจสอบเพศ ป้ายข้อมือ ป้ายหน้าอกทารกอีกครั้ง หลังสิ้นสุดกระบวนการคลอด
- หมายเหตุ กรณีที่ไม่สามารถผูกป้ายที่ข้อมือได้ให้ผูกที่ข้อเท้าแทน
- ๖.๒.๔ ประเมินสภาพมารดา ทารกหลังคลอดโดยพยาบาลก่อนย้ายแผนก

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ B	หน้าที่ ๕/๕
วิธีปฏิบัติงานเลขที่ NK - WI - LR- ๐๐๖	วันที่บังคับใช้ : ๓๐ มี.ค. ๒๕๖๕	
เรื่อง : มาตรการป้องกันมารดา ทารกผิวดคนและป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน		

๖.๓ ขั้นตอนการจัดทำเอกสารบันทึกทางเวชระเบียนหัว หน้าเวร ปฏิบัติ ดังนี้

๖.๓.๑ บันทึกทางการพยาบาลให้ครอบคลุมตามกระบวนการพยาบาลเป็นระยะๆ ทั้งส่วนของมารดาและทารก ให้ชัดเจนถูกต้องครบถ้วน

๖.๓.๒ เมื่อมีการปฏิบัติการใดๆเกี่ยวกับมารดา ทารก หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใดๆให้บันทึกใน Nurse Note ทันที

๖.๔ ขั้นตอนการสื่อสารให้ข้อมูล หน้าเวร ปฏิบัติ ดังนี้

๖.๔.๑ ขั้นตอนการสื่อสารให้ข้อมูล

๖.๔.๒ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งตรวจพบ ปัญหา แผนการ

๖.๔.๓ ดูแลรักษาแก่ผู้ป่วยและญาติ เมื่อแรกรับมารดา ทารกเมื่อมีอาการเปลี่ยนแปลงของอาการแผนการดูแลรักษา แนะนำการปฏิบัติตัว

๖.๔.๔ แจ้งเพศบุตรให้ผู้คลอด และญาติรับทราบ และให้ตรวจสอบความถูกต้องทุกครั้ง

ผู้ช่วยเหลือคนไข้ ปฏิบัติดังนี้

๑. ผู้ช่วยเหลือคนไข้ ย้ายเด็กไปตามแผนกที่มารดาย้ายเมื่อถึงแผนกตรวจสอบความถูกต้องให้เจ้าหน้าที่ประจำแผนกเซ็นรับทารก

๗. เครื่องชี้วัดคุณภาพ

๗.๑ ร้อยละของการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการพยาบาล มาตรการป้องกันมารดา ทารกผิวดคนและป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน (เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐)

๗.๒ ร้อยละของมาตรการป้องกันมารดา ทารกผิวดคนและป้องกันการสูญหายระหว่างย้ายหน่วยงาน (เป้าหมายร้อยละ ๑๐๐)

๘. เอกสารอ้างอิง

การปฏิบัติตามแนวทางข้างต้น คือการปฏิบัติตามมาตรฐาน HA โรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับที่.....ตอนที่.....หมวดที่..... การเข้าถึงบริการ (Access & Entry) ซ้อย่อย (๘)